

THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THANH TRA, KIỂM TRA NỘI BỘ Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC KIÊN GIANG

• Trần Thị Ánh^(*)

Tóm tắt

Hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ là một trong bốn chức năng quản lý, điều hành của các cơ sở giáo dục đại học nói chung và của các trường đại học nói riêng. Hoạt động này giúp thủ trưởng đơn vị phát hiện kịp thời những bất cập trong quá trình quản lý; giúp phòng ngừa hành vi vi phạm pháp luật, nội quy, quy chế trong lĩnh vực giáo dục, ... góp phần hoàn thành nhiệm vụ chung của đơn vị. Tuy nhiên, việc nhìn nhận vai trò, vị trí của hoạt động này chưa được đầy đủ và đúng đắn, dẫn đến hiệu quả hoạt động chưa cao. Bài viết phân tích, đánh giá thực trạng hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ ở Trường Đại học Kiên Giang và đề xuất một số giải pháp chủ yếu quản lý hoạt động này của nhà trường trong thời gian tới.

Từ khóa: Thanh tra, kiểm tra nội bộ, giải pháp quản lý, Trường Đại học Kiên Giang.

1. Đặt vấn đề

Sinh thời, Hồ Chí Minh đã nhấn mạnh: “Làm mà không kiểm tra thì không biết kết quả ra sao, không hiểu sai lệch thế nào để kịp thời sửa chữa”, “lãnh đạo mà không kiểm tra là không lãnh đạo, là lãnh đạo quan liêu...” [4]. Qua đó cho thấy, Hồ Chí Minh rất xem trọng vai trò của hoạt động thanh tra, kiểm tra trong hoạt động quản lý, lãnh đạo.

Thanh tra giáo dục là một khâu quan trọng, biểu hiện năng lực đối với cán bộ quản lý giáo dục nhà trường. Trong các trường đại học, hoạt động thanh tra có mục đích ngăn ngừa, phát hiện và đưa ra giải pháp xử lý kịp thời những hành vi vi phạm pháp luật. Cùng với hoạt động thanh tra, công tác kiểm tra của Nhà trường hướng tới bảo đảm nề nếp, kỷ cương các hoạt động giáo dục, có tác dụng hạn chế hành vi vi phạm quy định, quy chế của ngành và pháp luật của Nhà nước.

Trước bối cảnh thời đại, giáo dục - đào tạo đang tiếp cận nhiều cơ hội và thách thức, tiếp nhận nhiều giá trị tích cực và cả những hạn chế, bất cập; nếu không có “tầm lọc” ngăn chặn mặt tiêu cực sẽ ảnh hưởng không nhỏ đến kết quả hoạt động giáo dục của Nhà trường nói riêng, sự nghiệp giáo dục của nước ta nói chung. Ý thức tầm quan trọng hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ ở các cơ sở giáo dục đại học có vai trò cực kỳ quan trọng, góp phần xây dựng thương hiệu Nhà trường tại địa phương và khu vực, ... Trường Đại học Kiên Giang ngay từ khi thành lập, đã chủ động, tích cực triển khai

hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ, đến nay đạt được một số kết quả; song cũng tồn tại không ít yếu kém cần có giải pháp khắc phục. Bài viết phân tích thực trạng hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ của Trường từ năm 2016 đến nay và đề xuất một số giải pháp chủ yếu quản lý hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ nhà trường trong thời gian tới.

2. Một số khái niệm

2.1. Khái niệm thanh tra, kiểm tra

Trong bài báo này, thuật ngữ thanh tra, kiểm tra sử dụng thuộc phạm trù giáo dục, theo đó thực tiễn quản lý giáo dục, nhà trường đang tồn tại các hoạt động: thanh tra giáo dục/đào tạo, kiểm tra nội bộ trường học và thanh tra nhân dân.

Thanh tra giáo dục là thực hiện quyền thanh tra trong phạm vi quản lý nhà nước về giáo dục nhằm bảo đảm việc thi hành pháp luật, phát huy nhân tố tích cực, phòng ngừa và xử lý vi phạm, bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân trong lĩnh vực giáo dục.

Kiểm tra là một trong bốn chức năng cơ bản của quản lý. Đó là công việc mà người quản lý ở bất kỳ cấp nào cũng phải thực hiện để nắm rõ kết quả thực hiện đạt được đến đâu và như thế nào. Từ đó đề ra giải pháp động viên, giúp đỡ, uốn nắn và điều chỉnh nhằm thúc đẩy các cá nhân và tổ chức phát triển.

Theo lý thuyết lý luận quản lý, hoạt động thanh tra và kiểm tra có mối quan hệ chặt chẽ và có nhiều điểm tương đồng và bổ sung cho nhau; thanh tra và kiểm tra đều là những công cụ của chức năng quản lý nhà nước, hoạt động mang tính

^(*) Trường Đại học Kiên Giang.

phản hồi của chu trình quản lý. Thông qua hoạt động thanh tra, kiểm tra, các cấp quản lý phân tích, đánh giá, theo dõi quá trình thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ quản lý đề ra. Tuy nhiên với tư cách là một hoạt động độc lập, kiểm tra có nhiều điểm khác biệt với thanh tra về nhiều phương diện như: chủ thể tiến hành; mục đích thực hiện; nội dung, phạm vi thực hiện, thời hạn tiến hành, phương pháp tiến hành, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của người tiến hành...

Xét về bản chất, các hoạt động thanh tra giáo dục và hoạt động kiểm tra giáo dục là khác nhau nhưng hai hoạt động này có mối quan hệ biện chứng. Cho nên trong hoạt động thực tiễn, một cách phổ biến hai thuật ngữ trên đây thường được sử dụng đi liền với nhau, cụ thể “thanh tra, kiểm tra” hay “kiểm tra, thanh tra”. Từ nhận thức này, tác giả sử dụng hai phạm trù hoạt động thanh tra và kiểm tra song hành với nhau.

2.2. Hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ trong cơ sở giáo dục đại học

Cơ sở giáo dục đại học (CSGDĐH) bao gồm các đại học, trường đại học, các viện đào tạo, viện nghiên cứu và các trung tâm đào tạo (gọi chung là trường) có chức năng đào tạo bậc giáo dục đại học.

Hoạt động thanh tra, kiểm tra trong CSGDĐH là hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ trong một trường đại học, là hoạt động xem xét và đánh giá các hoạt động giáo dục - đào tạo, điều kiện dạy - học, giáo dục trong phạm vi nội bộ trường đại học nhằm mục đích thực hiện sứ mệnh của trường, xây dựng thương hiệu nhà trường, phát triển đội ngũ cán bộ quản lý, giảng viên và sinh viên trường yêu cầu của cộng đồng, xã hội.

Hoạt động thanh tra, kiểm tra trong CSGDĐH có chức năng giúp Giám đốc, Hiệu trưởng, Viện trưởng (sau đây gọi chung là Hiệu trưởng) phát hiện sơ hở trong cơ chế quản lý của trường để kiến nghị biện pháp khắc phục; phòng ngừa, phát hiện hành vi vi phạm pháp luật, nội quy, quy chế của trường; giúp đơn vị, tổ chức, cá nhân trong trường thực hiện chính sách pháp luật về giáo dục và chính sách pháp luật liên quan; giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ của trường theo quy định của pháp luật.

Hoạt động thanh tra, kiểm tra trong CSGDĐH, về thực chất gồm hai hoạt động:

- Lãnh đạo trường đại học tiến hành kiểm tra công việc, hoạt động, mối quan hệ của các đơn vị trực thuộc Trường, bộ phận, thành viên và những điều kiện, phương tiện phục vụ đào tạo và giáo dục trong Nhà trường;

- Việc tự kiểm tra của các bộ phận, cá nhân trong Trường và tự kiểm tra công tác quản lý của lãnh đạo nhà trường.

3. Thực trạng hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ ở Trường Đại học Kiên Giang

3.1. Khái quát về Trường Đại học Kiên Giang

Trường Đại học Kiên Giang được thành lập theo Quyết định số 758/QĐ-TTg, ngày 21 tháng 5 năm 2014 của Thủ tướng Chính phủ trên cơ sở Phân hiệu của Trường Đại học Nha Trang tại Kiên Giang. Trường hoạt động theo Điều lệ Trường Đại học ban hành theo Quyết định số 70/2014/QĐ-TTg ngày 10 tháng 12 năm 2014 của Thủ tướng Chính phủ. Trường Đại học Kiên Giang là cơ sở giáo dục công lập trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo, chịu sự quản lý hành chính theo lãnh thổ của Ủy ban nhân dân tỉnh Kiên Giang. Trường có nhiệm vụ cùng với các trường khác trong tỉnh đào tạo nguồn nhân lực cho tỉnh Kiên Giang nói riêng và khu vực Đồng bằng sông Cửu Long nói chung những chuyên ngành đặc thù của vùng.

Về cơ cấu tổ chức, hiện Trường có 11 phòng, 11 khoa, 02 trung tâm, 01 ban, 01 viện và 08 trung tâm trực thuộc viện. Ngoài ra, còn có Đảng bộ Trường, Hội đồng Trường, tổ chức Công Đoàn và Đoàn Thanh niên. Tính đến cuối tháng 6 năm 2018, Trường có 305 người, trong đó có 20 tiến sĩ (có 03 phó giáo sư); 184 thạc sĩ (hiện có 18 người đang nghiên cứu sinh); 94 cử nhân và 07 trình độ khác).

Trên cơ sở các văn bản quy phạm pháp luật của Nhà nước liên quan đến công tác thanh tra, kiểm tra trong CSGDĐH, Hiệu trưởng nhà trường đã ban hành Quyết định số 328/QĐ-ĐHKG ngày 12 tháng 10 năm 2015 thành lập Phòng Thanh tra pháp chế. Hoạt động của Phòng dựa trên sự chỉ đạo và điều hành trực tiếp của Hiệu trưởng, chỉ đạo nghiệp vụ của Thanh tra Bộ Giáo dục và Đào tạo và Vụ Pháp chế Bộ Giáo dục và Đào tạo. Hiện nay Phòng Thanh tra pháp chế có 04 thành viên, gồm 01 Lãnh đạo và 03 chuyên viên, trình độ đào tạo cử nhân Luật trở lên, đạt chuẩn quy định.

3.2. Thực trạng hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ ở Trường Đại học Kiên Giang từ năm 2016 đến nay

3.2.1. Kết quả hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ ở Trường Đại học Kiên Giang

Thứ nhất, xây dựng và triển khai kịp thời các văn bản chỉ đạo của cấp trên về hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ ở Trường.

Quán triệt các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của Bộ Giáo dục và Đào tạo, Thanh tra Bộ Giáo dục và Đào tạo về công tác thanh tra trong các CSGDDH, ngay từ đầu năm học, Phòng Thanh tra pháp chế chủ động tham mưu Hiệu trưởng xây dựng Kế hoạch thanh tra, kiểm tra nội bộ.

Năm học 2016 - 2017, theo kế hoạch tiến hành thanh tra, kiểm tra 04 cuộc và đột xuất 04 cuộc với 12 đối tượng.

Năm học 2017 - 2018, tiến hành thanh tra, kiểm tra 08 cuộc với 13 đối tượng về việc thực hiện quy chế chuyên môn và thực hiện nhiệm vụ năm học của các đơn vị.

Tính đến tháng 10/2018, Phòng Thanh tra pháp chế tham mưu 05 đoàn kiểm tra - theo kế hoạch có 03 đoàn và 02 đoàn kiểm tra đột xuất, với 09 đối tượng được thanh, kiểm tra.

Ngoài ra, phòng Thanh tra pháp chế tham mưu Hiệu trưởng hoàn chỉnh các văn bản quy định về công tác tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh trong Trường. Nhà trường xây dựng trang tuyên truyền phòng chống tham nhũng trên website Trường, tiếp tục triển khai Chỉ thị số 10/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc đưa nội dung phòng chống tham nhũng vào giảng dạy tại các cơ sở giáo dục, đào tạo từ năm học 2013 - 2014.

Thứ hai, triển khai hoạt động thanh tra, kiểm tra có trọng tâm, thiết thực phục vụ công tác lãnh đạo, quản lý.

Với sứ mệnh đào tạo nguồn nhân lực trình độ và chất lượng cao cho địa phương và vùng Đồng bằng sông Cửu Long đáp ứng nhu cầu hội nhập quốc tế, Nhà trường đã xây dựng Đề án Chiến lược phát triển Trường Đại học Kiên Giang đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030. Trên cơ sở nhận thức nội dung Đề án, để góp phần thực hiện nhiệm vụ đó, hoạt động thanh, kiểm tra nội bộ tập trung chủ yếu các nội dung thực hiện quy chế chuyên môn,

giảng dạy; quy chế thi cử, tuyển sinh; việc thực hiện quy định về giáo trình, bài giảng; cơ sở vật chất và trang thiết bị phục vụ giảng dạy - học tập tại Trường,... Qua đó, giúp Lãnh đạo nhà trường nắm được thông tin chính xác về tình hình, mức độ thực hiện chức năng, nhiệm vụ của các đơn vị và cá nhân phụ trách. Từ đó, có cơ sở quy hoạch, bố trí nhân sự phù hợp năng lực, phát huy tính sáng tạo trong công việc; mặt khác, có hướng chỉ đạo sâu sát hơn nhằm nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác lãnh đạo, quản lý trong Nhà trường.

Thứ ba, bồi dưỡng phẩm chất đạo đức, năng lực thực hiện cho đội ngũ viên chức tham gia hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ.

Mục đích của hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ trong CSGDDH là giúp lãnh đạo nhà trường theo dõi việc chấp hành nội quy, thực hiện quy chế đào tạo và các hoạt động khác của cán bộ, giảng viên, các cá nhân của đơn vị... Thực tế phản ánh, đối với những thành viên tham gia hoạt động này, khi họ nắm vững tri thức pháp lý, lý luận về hoạt động giáo dục, đào tạo và có phẩm chất đạo đức, gương mẫu, uy tín... sẽ đảm bảo thực thi nhiệm vụ do nhà trường phân công đạt kết quả.

Cho nên để hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ trường đạt hiệu quả, lãnh đạo trường đại học cần thiết quan tâm đến công tác bồi dưỡng phẩm chất đạo đức, năng lực thực hiện cho đội ngũ viên chức tham gia hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ, đầu tư nguồn lực cho đơn vị làm công tác tham mưu cho lãnh đạo về hoạt động này, cụ thể là phòng Thanh tra pháp chế đối với Trường Đại học Kiên Giang.

Thứ tư, xây dựng chế độ bồi dưỡng, đãi ngộ cho những người tham gia hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ nhà trường.

Căn cứ vào quy định hiện hành, Trường Đại học Kiên Giang xây dựng Quy chế chi tiêu nội bộ, theo đó những người trực tiếp tham gia công tác thanh tra, kiểm tra nội bộ được hưởng thù lao là 70.000 đồng/1 buổi làm việc/1 người.

Nhằm động viên, khích lệ đối với viên chức, giảng viên làm công tác thanh tra, kiểm tra nội bộ, Lãnh đạo nhà trường đã đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị và các phương tiện phục vụ cho hoạt động thanh, kiểm tra nội bộ; bố trí phòng Tiếp Công dân theo quy định nhằm phát huy dân chủ ở cơ sở, đảm bảo các thông tin được bảo mật trong quá

trình thực hiện công tác thanh tra, kiểm tra nội bộ.

Mặt khác, trong điều kiện sinh hoạt vật chất hiện nay, với yêu cầu giữ gìn đạo đức cho đội ngũ thanh tra, kiểm tra viên trong phạm vi nội bộ nhà trường rất cần bồi dưỡng ý thức “dưỡng liêm”, cho nên tiếp tục xây dựng và hoàn thiện chế độ bồi dưỡng, đãi ngộ cho những người tham gia hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ nhà trường là cần thiết và có ý nghĩa nâng cao ý thức trách nhiệm người thực thi công tác quan trọng này trong mỗi CSGDĐH.

Nguyên nhân của những ưu điểm:

- Đảng ủy, lãnh đạo trường quan tâm chỉ đạo, tạo điều kiện về vật lực, tài lực cho công tác thanh tra - pháp chế hoạt động thuận lợi;

- Thành viên phòng Thanh tra Pháp chế có bản lĩnh chính trị, ý thức trách nhiệm tham mưu kịp thời, tích cực tham gia các lớp tập huấn, chủ động nghiên cứu tài liệu, tự học, bồi dưỡng nâng cao năng lực thực hiện;

- Viên chức công tác viên cơ bản đảm bảo phẩm chất, năng lực tham gia hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ ở Trường;

- Công chức, viên chức, người lao động và sinh viên tại Trường ý thức tốt thực hiện pháp luật, nội quy và quy chế của đơn vị.

3.2.2. Một số hạn chế trong quá trình hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ ở Trường Đại học Kiên Giang

Sự quan tâm chỉ đạo của Đảng ủy, Lãnh đạo trường, phòng chức năng và các khoa đào tạo,... về hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ thiếu thường xuyên, chưa sâu sát; việc thực hiện kết luận thanh tra, kiểm tra chưa thật sự nghiêm minh.

Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về thanh tra, kiểm tra nội bộ trong Nhà trường chưa được chú trọng, dẫn đến hiện tượng có một bộ phận viên chức, giảng viên, nhân viên nhận thức chưa đầy đủ về ý nghĩa và tầm quan trọng của hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ đối với các CSGDĐT.

Hoạt động thanh, kiểm tra nội bộ thiếu đồng bộ. Những năm học qua, hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ chú trọng vào thực hiện nội quy, quy chế chuyên môn, quản lý đào tạo, quy chế thi cử, chưa thật sự chú trọng thanh tra, kiểm tra công tác tổ chức cán bộ, thực hiện các quy định về điều kiện

bảo đảm chất lượng đào tạo, thực hiện nhiệm vụ phòng, chống tham nhũng trong lĩnh vực giáo dục.

Nguyên nhân của hạn chế:

- Trường mới thành lập, nhiều vấn đề lớn cần phải tập trung đầu xây dựng và phát triển, cho nên có lúc có nơi công tác này chưa được quan tâm chỉ đạo thường xuyên, triệt để;

- Một số giảng viên, nhân viên trong đơn vị chưa nhận thức rõ về vai trò, vị trí của hoạt động thanh tra, kiểm tra nói chung và thanh, kiểm tra nội bộ trong trường học nói riêng;

- Công tác tham mưu chưa được nhạy bén, kịp thời, đầy đủ nội dung dẫn đến việc thực hiện gặp không ít khó khăn, tính hiệu lực chưa cao.

4. Giải pháp chủ yếu quản lý hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ ở Trường Đại học Kiên Giang

Giải pháp 1. Nâng cao nhận thức cho cán bộ, giảng viên, nhân viên và sinh viên về tầm quan trọng hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ ở.

Công tác thanh tra chủ yếu để phát huy ưu điểm, chủ động ngăn ngừa, hạn chế đến mức thấp nhất các sai phạm, khuyết điểm trong bộ máy hoạt động; góp phần giáo dục cán bộ đảng viên, giảng viên tăng cường kỷ cương kỷ luật. Vì thế, cần phải bồi dưỡng nhận thức của viên chức, giảng viên, người lao động, sinh viên - học viên về hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ; làm sao để toàn thể nhà trường hiểu rõ hoạt động thanh tra, kiểm tra là một loại hoạt động cần thiết, gắn liền với hoạt động lãnh đạo, quản lý của một cơ quan, đơn vị. Để làm được điều này, cần tập trung những nội dung chính sau đây:

Trước hết, người làm công tác thanh tra, kiểm tra nội bộ nhận thức sâu sắc về vai trò, chức năng, nhiệm vụ được giao.

Lãnh đạo trường, đơn vị trực thuộc Trường cần xác định đúng tính chất của hoạt động thanh tra nội bộ, trên cơ sở đó định hướng lãnh đạo, quản lý, điều hành cho phù hợp, nề nếp. Đánh giá, hiểu biết của cán bộ, giảng viên, viên chức về hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ để có kế hoạch tập huấn, bồi dưỡng nâng cao nhận thức.

Giải pháp 2. Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng ủy, sự quản lý của lãnh đạo trường về hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ.

Cán bộ lãnh đạo, các cấp ủy đảng, chính quyền

quan tâm hơn nữa hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ, thực sự là công cụ quan trọng góp phần quan trọng thực hiện các nhiệm vụ chính trị của trường.

Chỉ đạo kịp thời công tác khen thưởng, kỷ luật trong công tác thanh, kiểm tra nội bộ, đặc biệt, chú trọng thực hiện kết luận thanh, kiểm tra nội bộ để những nội dung chỉ đạo của lãnh đạo trường phát huy hiệu lực.

Lãnh đạo Trường quán triệt và thực hiện đúng nguyên tắc, quy trình giải quyết các vấn đề liên quan đến công tác quản lý, giảng dạy - học tập, ... tại Trường, đề tạo “lề lối” làm việc khoa học, không “vượt cấp” đảm bảo các nguyên tắc quản lý vận hành tốt; phát huy vai trò tham mưu của các phòng chức năng trong công tác chỉ đạo, quản lý, điều hành đơn vị.

Chú trọng, lựa chọn viên chức có đủ bản lĩnh chính trị, gương mẫu, có uy tín và năng lực chuyên môn - nghiệp vụ tốt bố trí làm công tác thanh tra nội bộ. Công tác thanh, kiểm tra nội bộ là công tác tương đối nhạy cảm, dễ “va chạm” và phức tạp, nên người làm công tác thanh tra cần có những tố chất nhất định, để có thể xử lý vấn đề mang tính “mềm dẻo” nhưng thuyết phục.

Giải pháp 3. Kế hoạch hóa công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ cho thành viên tham gia hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ.

Đa số đội ngũ viên chức, giảng viên làm công tác thanh, kiểm tra nội bộ chủ yếu là lực lượng quản lý, phụ trách bộ môn, giảng viên có kinh nghiệm giảng dạy hầu như chưa được đào tạo chuyên sâu về công tác thanh tra, kiểm tra trong trường học. Do đó, một trong những yêu cầu cấp bách hiện nay là phải tăng cường bồi dưỡng, đào tạo về nghiệp vụ chuyên môn, về kỹ năng tổ chức, quản lý hoạt động cho đội ngũ viên chức tham gia công tác thanh tra nội bộ. Nội dung, cách thức thực hiện giải pháp như sau:

Phòng chức năng chủ động tham mưu xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ (ngắn hạn, dài hạn) cho viên chức làm công tác thanh tra nội bộ, chuẩn hóa đội ngũ này theo tiêu chuẩn của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Giải pháp 4. Tăng cường kỷ luật, pháp chế ở Trường Đại học Kiên Giang.

Thực tế cho thấy, ở đầu Thủ trường, các cấp lãnh đạo chú trọng hoạt động thanh tra, kiểm tra,

ở đó việc thực hiện nội quy, quy chế được nghiêm túc, nề nếp đơn vị được đảm bảo. Vì thế, việc tăng cường kỷ luật, pháp chế trong Nhà trường là một yêu cầu tất yếu, cần thiết đối với công tác lãnh đạo, quản lý. Để thực hiện giải pháp này, cần tập trung làm tốt những nội dung sau:

Lãnh đạo nhà trường, đơn vị phải gương mẫu trong việc thực hiện chủ trương, nội quy, quy chế; phải thực sự là “tấm gương” về đạo đức, tác phong, năng lực; tôn trọng và thực hiện đúng các nguyên tắc, quy định trong việc ban hành các quyết định lãnh đạo, quản lý. Xử lý nghiêm minh các trường hợp vi phạm đạo đức nghề nghiệp, quy chế chuyên môn, cố ý không thực hiện Kết luận của Hiệu trưởng về việc làm sai trái.

Các phòng chức năng chủ động rà soát, tham mưu xây dựng, ban hành văn bản quản lý nội bộ về hoạt động quản lý, đào tạo tại Trường nhằm tạo cơ sở pháp lý đầy đủ để thực thi.

Phòng Thanh tra pháp chế phối hợp các phòng chức năng có liên quan tham mưu kịp thời với Hiệu trưởng về công tác khen thưởng, kỷ luật sau khi kết thúc cuộc thanh, kiểm tra, đảm bảo “hợp lý, hợp tình, hợp pháp” để thuyết phục, giáo dục, răn đe đối tượng được thanh, kiểm tra.

Giải pháp 5. Đổi mới hình thức thanh tra, kiểm tra nội bộ.

Thực tiễn hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ thời gian qua bộc lộ hạn chế, chưa được toàn diện. Phần lớn cho rằng: hoạt động thanh tra là cơ hội để “vạch lá tìm sâu”, nên khi nhận Quyết định thanh, kiểm tra, họ luôn có tư tưởng chống đối, có thái độ thiếu tôn trọng Đoàn thanh, kiểm tra. Vì thế, cần đổi mới hình thức thanh tra, kiểm tra nội bộ để có “cái nhìn” đúng đắn và toàn diện hơn về hoạt động này. Nội dung giải pháp cần tập trung những vấn đề sau:

Trước hết, Lãnh đạo trường, lãnh đạo các đơn vị trực thuộc Trường, người làm công tác thanh tra, nhận thức sâu sắc tầm quan trọng hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ; nắm vững các quy định pháp luật có liên quan trong công tác quản lý, giáo dục và đào tạo.

Hai là, phát huy tính chủ động, sáng tạo của người quản lý, điều hành ở mỗi đơn vị, để mỗi người nhận thức đúng đắn, đầy đủ hơn về vai trò, ý nghĩa của hoạt động thanh tra nội bộ. Từ đó, hình

thành thái độ tích cực và hợp tác tốt khi được thanh tra, kiểm tra.

Ba là, cần có biện pháp, cách thức làm sao cho việc kiểm tra đánh giá “từ bên ngoài” trở thành quá trình “tự kiểm tra, đánh giá bên trong” của mỗi cán bộ quản lý, giảng viên, viên chức trong việc thực hiện chuyên môn, nhiệm vụ được giao tại đơn vị. Đây là vấn đề “mấu chốt” của quản lý bảo đảm chất lượng.

5. Kết luận

Hoạt động thanh tra, kiểm tra nói chung và thanh, kiểm tra nội bộ nói riêng là hoạt động phức tạp, khó khăn và nhạy cảm, đụng chạm đến lợi ích

của nhiều nhóm đối tượng khác nhau trong quá trình tiến hành hoạt động. Trong giai đoạn thực hiện đổi mới cơ bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu “công nghiệp hóa, hiện đại hóa” cũng đang đặt ra cho hoạt động thanh tra, kiểm tra nhiều vấn đề mới phải giải quyết, như: vấn đề tự chủ của CSGDDH; đánh giá chất lượng giáo dục; đổi mới phương pháp giảng dạy, đánh giá người học,... Vì thế, để nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động thanh tra, kiểm tra nội bộ trong thời gian tới, cần phải thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp quản lý ở các trường đại học nói riêng và CSGDDH nói chung./.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Ban Chấp hành Trung ương Đảng (2013), Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế, Hà Nội.
- [2]. Nguyễn Chí Bính (2016), “Bàn về hoạt động thanh tra, kiểm tra trong CSGDDH”, Viện Đại học Mở Hà Nội, <http://thanhtra.hou.edu.vn/bantin/25>.
- [3]. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2012), Thông tư số 51/2012/TT-BGDĐT ngày 18/12/2012 Quy định về tổ chức và hoạt động thanh tra trong CSGDDH, trường trung cấp chuyên nghiệp, Hà Nội.
- [4]. *Hồ Chí Minh*: Toàn tập, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995, tập 5.
- [5]. Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2010), *Luật Thanh tra*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
- [6]. Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2012), *Luật Giáo dục Đại học*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.

REALITIES AND SOLUTIONS OF MANAGING INTERNAL INSPECTION AND EXAMINATION AT KIEN GIANG UNIVERSITY

Summary

Internal inspection and examination is one of the four managing and operating functions of higher education institutions in general and of universities in particular. This activity helps the leader to detect in time shortcomings if any in the management process; to prevent violations of law, internal rules and regulations in the field of education; thus contributing to the accomplishment of their common tasks. However, this activity's significance has not been sufficiently recognized, resulting in low efficiency. The paper analyzes the current situation of internal inspection, examination and suggests some major related solutions for future applications at Kien Giang University.

Keywords: Internal inspection, examination, management solutions, Kien Giang University.

Ngày nhận bài: 12/10/2018; Ngày nhận lại: 19/12/2018; Ngày duyệt đăng: 13/2/2019.